

prima instanță: Iu. Potînga
instanța de apel: V. Pruteanu, A. Gavriliță, L. Popova

dosarul nr. 3ra-805/15

ÎNCHEIERE

03 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu
Judecătorii Ion Druță, Iurie Bejenaru,

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Departamentul
Poliției de Frontieră a MAI,

în pricina civilă în ordinea contenciosului administrativ, la cererea de chemare
în judecată depusă de Buță Ion și Buță Anastasia împotriva Departamentului Poliție
de Frontieră a MAI privind contestarea actului administrativ, obligarea achitării
indemnizației pentru concediul de maternitate în legătură cu nașterea copilului,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2015, prin care a
fost respins apelul declarat de Departamentul Poliției de Frontieră a MAI, fiind
menținută fără modificări hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 04
septembrie 2014,

c o n s t a t ă

La 12 februarie 2014 Buță Ion și Buță Anastasia au depus o cerere de chemare
în judecată împotriva Departamentului Poliție de Frontieră a MAI privind
contestarea actului administrativ, obligarea achitării indemnizației pentru concediul
de maternitate în legătură cu nașterea copilului.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, la 07 iunie 2010 a fost angajat
în funcția de inspector al Direcției Regionale „Leova” al Departamentului Poliției de
Frontieră a Ministerului Afacerilor Interne, fapt confirmat prin certificatul nr. 27 din
06.02.2014.

La 16 aprilie 2009, Buță Ion și Buță Anastasia au înregistrat căsătoria la OSC
Hîncești. Din căsătorie au doi copii: Buță Marina a.n.2011, și Buță Amalia care s-a
născut la 13 ianuarie 2014. Buță Anastasia nu a fost angajată în câmpul muncii, fiind
întreținută pe deplin de către soțul său Buță Ion.

Inițial, din motiv că era studentă la Universitatea de Stat din Moldova,
facultatea de Istorie și Pedagogie, pe care a absolvit-o în anul 2013, iar la moment
este masterand al anul I la USM, respectiv din cauza studiilor și a sarcinii pînă la

moment nu a beneficiat de careva indemnizații bănești legate de concediu de maternitate.

Invocă reclamantii că, situația financiară a familiei lor este una deplorabilă dat fiind faptul că Buță I. este unicul întreținător al familiei, are doi copii minori la întreținere și soția nu este încadrată în câmpul muncii.

Prin urmare, la 29 noiembrie 2013 reclamantii s-au adresat cu o cerere către Departamentul Poliție de Frontieră a MAI al RM privind stabilirea, calcularea și achitarea indemnizației pentru concediul de maternitate, care include concediu prenatal și concediu postnatal, în total durata de 126 zile.

Prin răspunsul Departamentului Poliție de Frontieră a MAI nr. 35/10-54 din 14 ianuarie 2014, li s-a refuzat în achitarea indemnizației pentru concediul de maternitate.

Consideră reclamantii că, refuzul achitării indemnizației pentru concediul de maternitate este ilegal și care contravine prevederilor legale: art. 124 alin. (1) Codul muncii, care stipulează că, femeilor salariate și ucenicilor, precum și soțiilor aflate la întreținerea salariaților, li se acordă un concediu de maternitate ce include concediul prenatal cu o durată de 70 de zile calendaristice și concediul postnatal cu o durată de 56 de zile calendaristice (în cazul nașterilor complicate sau nașterii a doi sau mai mulți copii - 70 de zile calendaristice), plătindu-li-se pentru această perioadă indemnizații în modul prevăzut la art. 123 alin.(2); - art.7(5) al Legii nr.289 din 22.07.2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, care stabilește că baza de calcul a indemnizației de maternitate, acordate soției aflate la întreținerea soțului salariat, este venitul mediu lunar asigurat al soțului și se determină în condițiile prevăzute în prezentul articol; - art. 16(1) al Legii nr.289 prevede că asiguratele, soțiile aflate la întreținerea soților salariați și șomerele care au dreptul la concediu de maternitate, ce include concediul prenatal și concediul postnatal, beneficiază de indemnizație de maternitate.; - Pct. 21 al Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 108 din 03.02.2005 prevede că indemnizația de maternitate (sarcina și lăuzie) se stabilește asiguratelor, soțiilor aflate la întreținerea soților asigurați și șomerilor care au dreptul la concediu de maternitate, ce include concediul prenatal și postnatal; art.61 al Legii cu privire la Poliție și statutul polițistului nr.320 din 27.12.2012, în vigoare din 01.03.2013, stipulează că polițiștii sînt supuși asigurării de stat obligatorii din bugetul de stat.

Susțin reclamantii că Buță Anastasia a avut o naștere complicată, confirmată prin certificatul medical, din care considerente urmează ca concediul postnatal să fie stabilit pentru 70 de zile, drept prevăzut de art. 124(1) din Codul Muncii.

Solicită reclamantii recunoașterea ilegală a refuzului Departamentului Poliției de Frontieră a MAI al RM nr.35/10-54 din 14.01.2014 în achitarea indemnizației pentru concediul de maternitate; cu obligarea Departamentului Poliție de Frontieră a

MAI al RM la plata indemnizației pentru concediul de maternitate Buță Anastasia și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărîrea judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 04 septembrie 2014 acțiunea a fost admisă integral. S-a declarat ilegal refuzul Departamentului Poliției de Frontieră a MAI nr.35/10-54 din 14.01.2014 în achitarea indemnizației pentru concediul de maternitate Buță Anastasiei soția angajatului Buță Ion. S-a obligat Departamentul Poliției de Frontieră a MAI să achite Anastasiei Buță soția angajatului Buță Ion indemnizația de maternitate în condițiile art. 124 alin. (1) din Codul Muncii R. Moldova. S-a încasat de la Departamentul Poliției de Frontieră a MAI în beneficiul lui Anastasia Buță și Buță Ion cheltuielile de judecată în sumă de 3000 lei.

Departamentul Poliției de Frontieră al MAI în apelul declarat la data de 19 septembrie 2014 și cel motivat a solicitat casarea hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri privind respingerea integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2015 a fost respins apelul declarat de Departamentul Poliției de Frontieră al MAI, fiind menținută fără modificări hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 04 septembrie 2014.

La emiterea deciziei instanța de apel a reținut că Buță Ion și Buță Anastasia contestă refuzul pîrîtului privind achitarea indemnizației pentru concediul de maternitate sub nr. 35/10-54 din 10.01.2014 (f.d.8). Refuzul pîrîtului de a soluționa cererea la un drept pretins, în sensul art.3 al Legii contenciosului administrativ constituie obiect al acțiunii în contenciosul administrativ.

Instanța de apel a menționat că la judecarea pricinii în ordine contenciosului administrativ, instanța de fond just a reținut că acest refuz este contrar legii și care încalcă dreptul pretins a reclamantei Buță Anastasia de a beneficia de indemnizația de maternitate de la locul de muncă a soțului.

S-a stabilit că, Buță Ion și Buță Anastasia au încheiat căsătoria la 16.04.2009. La 13.01.2014 s-a născut fiica Buță Amalia. Reclamanta Buță Anastasia nu este încadrată în câmpul muncii, aflîndu-se la întreținerea soțului său Buță Ion, care este încadrat în cadrul Departamentului Poliției de Frontieră în funcție de locotenent major (f.d. 9).

Pretențiile reclamantei privind achitarea indemnizației de maternitate la locul de serviciu a soțului său, se încadrează în prevederile art. 124 alin. (1) Codul muncii potrivit căreia femeilor salariate și ucenicilor, precum și soțiilor aflate la întreținerea salariaților, li se acordă un concediu de maternitate ce include concediul prenatal cu o durată de 70 de zile calendaristice (în cazul sarcinilor cu 3 și mai mulți feți - 112 zile calendaristice) și concediul postnatal cu o durată de 56 de zile calendaristice (în cazul nașterilor complicate sau nașterii a doi sau mai mulți copii - 70 de zile calendaristice), plătindu-li-se pentru această perioadă indemnizații în modul prevăzut la art. 123 alin.(2). Femeilor salariate și ucenicilor, precum și soțiilor aflate la întreținerea salariaților, li se acordă un concediu de maternitate ce

include concediul prenatal cu o durată de 70 zile calendaristice și concediul postnatal cu o durată de 56 zile calendaristice, plăindu-li-se pentru această perioadă indemnizații în modul prevăzut la art. 123(2) Codul muncii. Modul de stabilire, calculare și achitare a astfel de indemnizații este reglementat de Legea privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289-XV din 22 iulie 2004 și Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitatea temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.108 din 03.02.2005.

Potrivit prevederilor art.7 alin. (5) al Legii nr.289 din 22.07.2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, baza de calcul a indemnizației de maternitate, acordate soției aflate la întreținerea soțului salariat, este venitul mediu lunar asigurat al soțului și se determină în condițiile prevăzute în prezentul articol.

Conform art. 16 alin. (1) al Legii nominalizate, asiguratele, soțiile aflate la întreținerea soților salariați și șomerele care au dreptul la concediu de maternitate, ce include concediul prenatal și concediul postnatal, beneficiază de indemnizație de maternitate.

Conform punctului 21 al Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.108 din 03.02.2005, indemnizația de maternitate (sarcina și lăuzie) se stabilește asiguratelor, soțiilor aflate la întreținerea soților asigurați și șomerilor care au dreptul la concediu de maternitate, ce include concediul prenatal și postnatal.

Conform art.61 alin. (1) al Legii nr.320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea și statutul polițistului, viața, sănătatea și capacitatea de muncă a polițistului sînt supuse asigurării de stat obligatorii din bugetul de stat. Potrivit art.37 alin.(4) al legii citate, concediul de maternitate și concediul pentru îngrijirea copilului se acordă polițistului conform dispozițiilor generale. Baza de calcul al indemnizațiilor de maternitate, al indemnizației pentru creșterea copilului și al indemnizației pentru îngrijirea copilului bolnav o constituie venitul mediu lunar realizat de către polițist în ultimele 6 luni calendaristice anterioare lunii în care s-a produs evenimentul. Baza de calcul al indemnizației de maternitate acordate soției aflate la întreținerea polițistului o constituie venitul mediu lunar al polițistului. Indemnizațiile se plătesc la locul de serviciu al polițistului, din bugetul de stat.

Astfel, instanța de apel a precizat că, normele citate stipulează în mod expres dreptul soției aflate la întreținerea polițistului de a beneficia la locul de muncă a soțului de indemnizație de maternitate, fapt ce denotă că hotărârea primei instanței este legală și întemeiată.

La 09 aprilie 2015, în termen, Departamentul Poliției de Frontieră a MAI a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului,

casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului se invocă că atât instanța de apel, cât și prima instanță nu a constatat și elucidat toate circumstanțele pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept procedural.

Mai invocă că, atât instanța de fond cât și instanța de apel au examinat superficial circumstanțele de fapt invocate de către Departamentul Poliției de Frontieră și au încălcat art. 183 și art. 211 alin. (1) din Codul de procedură civilă și anume, nu a elucidat împreună cu participanții la proces toate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii.

Necătfind la faptul că Departamentul Poliției de Frontieră a invocat în instanța de apel că în conformitate cu art. 5 alin. (3) al Legii nr. 283 din 28.12.2011 cu privire la Poliția de Frontieră, Direcțiile regionale ale Poliției de Frontieră, sînt persoane juridice și dispun de conturi trezoreriale individuale, instanța de apel în decizia motivată nu s-a expus pe marginea acestui argument.

Suplimentar, menționează că indemnizația de maternitate solicitată de către Buță Anastasia nu poate fi achitată de către Departamentul Poliției de Frontieră. Astfel, în conformitate cu prevederile pct. 6 alin. (2) al Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005, indemnizația de maternitate, femeilor asigurate, soțiilor aflate la întreținerea soților asigurați se stabilește de către structurile teritoriale de asigurări sociale. Luînd în vedere normele de drept citate, indemnizația de maternitate urmează a fi achitată de către Casa Națională de Asigurări Sociale și nu de Departamentul Poliției de Frontieră, cum a stabilit instanța.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Departamentul Poliției de Frontieră a MAI, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizînd actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că, argumentele recurentului se limitează la situația de

apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recursul declarat de către Departamentul Poliției de Frontieră a MAI, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Departamentul Poliției de Frontieră a MAI ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursul declarat de Departamentul Poliției de Frontieră a MAI, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Druță

Iurie Bejenaru